

PATVIRTINTA

Sangrūdodos pagrindinės mokyklos direktoriaus

2024 m. vasarą 1 d. Nr. PI-85

DARBUOTOJŲ NEBLAIVUMO AR APSVAIGIMO NUSTATYMO IR NEBLAIVIŲ DARBUOTOJŲ NUŠALINIMO NUO DARBO DĖL NEBLAIVUMO AR APSVAIGIMO NUO PSICHIKĄ VEIKIANČIŲ MEDŽIAGŲ TVARKOS APRAŠAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Sangrūdodos pagrindinės mokyklos darbuotojų neblaivumo ar apsvaigimo nustatymo bei neblaivių darbuotojų nušalinimo nuo darbo dėl neblaivumo ar apsvaigimo nuo psichiką veikiančių medžiagų tvarkos aprašas (toliau – Aprašas) nustato pagal darbo sutartį dirbančių darbuotojų, vairuojančių įmonės transporto priemones (toliau – darbuotojai, vairuojantys transporto priemones), darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartį (toliau – darbuotojai), medicininės apžiūros neblaivumui ar apsvaigimui nustatyti atlikimo ir atlyginimo asmens sveikatos priežiūros įstaigai už joje atliktą medicininę apžiūrą neblaivumui ar apsvaigimui nustatyti tvarką.

2. Darbuotojų iškvėptame ore, kraujyje ir kituose organizmo skysčiuose (toliau – biologinės organizmo terpės) etilo alkoholio koncentracija darbo metu neleidžiama – **0,00 promilių.**

3. Nustatant neblaivumą metrologiškai patikrinta specialiaja technine priemone, turi būti įvertinta šios priemonės paklaida.

4. Šiame Apraše vartojamos sąvokos atitinka Lietuvos Respublikos darbo kodekse, Transporto priemonės vairuojančių ir kitų asmenų neblaivumo ar apsvaigimo nustatymo taisyklėse, Lietuvos Respublikos alkoholio kontrolės įstatyme, Lietuvos Respublikos narkologinės priežiūros įstatyme vartojamas sąvokas.

5. Neblaivaus arba apsvaigusio nuo narkotinių, psichotropinių ar kitų psichiką veikiančių medžiagų darbuotojo buvimas darbo vietoje, juridinių asmenų patalpose ar teritorijoje darbo metu arba pasibaigus darbo laikui, taip pat, darbuotojo vengimas pasitikrinti dėl neblaivumo ar apsvaigimo užtraukia darbuotojui Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekse nustatytą baudą.

II SKYRIUS

KOMANDIRUOTŲ DARBUOTOJŲ, VAIRUOJANČIŲ TRANSPORTO PRIEMONES, NEBLAIVUMO IR APSVAIGIMO KONTROLĖ, NUSTATYMAS IR ATLYGINIMAS UŽ MEDICININĖS APŽIŪROS ATLIKIMĄ

6. Sangrūdos pagrindinės mokyklos vadovas ar jo įsakymu įgaliotas asmuo privalo atlikti darbuotojų ar sau pavaldžių komandiruočių darbuotojų, vairuojančių transporto priemones, tikrinimą, kilus įtarimui, bet kuriuo darbo dienos (pamainos) metu.

7. Jeigu Sangrūdos pagrindinės mokyklos vadovas ar jo įgaliotas asmuo neturi galimybės atlikti darbuotojo, vairuojančio transporto priemonę, tikrinimo arba to padaryti objektyviai neįmanoma, šio darbuotojo neblaivumas nustatomas medicininės apžiūros būdu. Įmonės vadovas ar jo įgaliotas asmuo siunčia darbuotoją, vairuojantį transporto priemonę, į asmens sveikatos priežiūros įstaigą atlikti medicininės apžiūros.

8. Sangrūdos pagrindinės mokyklos atlygina asmens sveikatos priežiūros įstaigai medicininės apžiūros išlaidas.

9. Sangrūdos pagrindinės mokyklos vadovas ar jo įsakymu įgaliotas asmuo turi teisę naudotis ryšio priemonėmis (skambučiu/vaizdo skambučiu), kad galėtų identifikuoti požymius, kuriems esant galima įtarti, kad asmuo yra neblaivus ar apsvaigęs nuo psichiką veikiančių medžiagų:

9.1.1. neadekvati elgsena (susijaudinęs, dirglus, agresyvus, vangus ir kiti požymiai);

9.1.2. nerišli kalba;

9.1.3. nekoordinuoti judesiai, nestabili laikysena;

9.1.4. kiti požymiai.

10. Komandiruotas darbuotojas privalo atsiliepti į darbdavio ar jo įgalioto asmens vaizdo skambutį. Vaizdo skambutis gali būti įrašomas ir naudojamas kaip neblaivumo ar apsvaigimo nuo psichiką veikiančių medžiagų įrodymas, darbuotojui nesutinkant tikrintis blaivumo medicinos įstaigoje. Prieš vaizdo ar garso įrašą darbuotoją privaloma apie tai informuoti.

11. Darbdavys ar jo įgaliotas asmuo turi teisę tikrinti komandiruoto darbuotojo blaivumą per trečiuosius asmenis, pavyzdžiui, tos įmonės, kurioje komandiruotas darbuotojas atlieka savo funkcijas (iškrauna/pasikrauna krovinius), atsakingus asmenis. Darbuotojas privalo vykdyti trečiųjų asmenų teisėtus reikalavimus, o to nepadarius, gali būti kreipiamasi į teisėsaugos institucijas.

III SKYRIUS

KITŲ ĮMONĖS DARBUOTOJŲ NEBLAIVUMO IR APSVAIGIMO KONTROLĖ, NUSTATYMAS IR ATLYGINIMAS UŽ MEDICININĖS APŽIŪROS ATLIKIMĄ

12. Sangrūdos pagrindinės mokyklos darbuotojų neblaivumą nustato įmonės vadovas ar jo įsakymu įgaliotas asmuo, atlikdamas jų tikrinimą, kilus įtarimui bet kuriuo darbo dienos metu. Kai įmonės vadovas ar jo įgaliotas asmuo atlikti darbuotojo tikrinimo neturi galimybės arba to padaryti objektyviai neįmanoma, darbuotojo neblaivumas nustatomas siunčiant darbuotoją atlikti medicininės apžiūros.

13. Sangrūdos pagrindinės mokyklos vadovas ar jo įgaliotas asmuo, siųsdamas darbuotoją atlikti medicininės apžiūros, išrašo siuntimą (1 priedas) ir pristato darbuotoją į asmens sveikatos priežiūros įstaigą.

14. Sangrūdos pagrindinės mokyklos darbuotojai, kuriems turi būti nustatomas neblaivumas ar apsvaigimas, į asmens sveikatos priežiūros įstaigą pristatomi ne vėliau kaip per valandą nuo požymių, pagal kuriuos galima įtarti, kad darbuotojas yra neblaivus ir (ar) apsvaigęs, atsiradimo ir (ar) paaiškėjimo.

15. Po medicininės apžiūros surašomas medicininės apžiūros atlikimo aktas 3 egzemplioriais, iš jų:

15.1. pirmas egzempliorius pateikiamas Sangrūdos pagrindinės mokyklos vadovui ar jo įgaliotam asmeniui, siuntusiam darbuotoją atlikti medicininės apžiūros;

15.2. antras egzempliorius kartu su siuntimu lieka asmens sveikatos priežiūros įstaigoje;

15.3. trečias egzempliorius pateikiamas darbuotojui, kurio medicininė apžiūra buvo atliekama.

16. Įmonė atlygina asmens sveikatos priežiūros įstaigai medicininės apžiūros išlaidas ne vėliau kaip per 10 darbo dienų nuo darbuotojo medicininės apžiūros atlikimo akto gavimo.

IV SKYRIUS

DARBUOTOJO, KURIS PATS KREIPIASI Į ASMENS SVEIKATOS PRIEŽIŪROS ĮSTAIGĄ, PRAŠYDAMAS ATLIKTI MEDICININĘ APŽIŪRĄ, NEBLAIVUMO AR APSWAIGIMO NUSTATYMAS IR ATLYGINIMAS UŽ MEDICININĖS APŽIŪROS ATLIKIMĄ

17. Jeigu darbuotojas nesutinka su tikrinimo ar medicininės apžiūros, atliktos Sangrūdos pagrindinės mokyklos vadovo siuntimu, rezultatais, jis ne vėliau kaip per valandą po to, kai jam buvo atliktas tikrinimas ar medicininė apžiūra, gali pats kreiptis į asmens sveikatos priežiūros įstaigą, prašydamas atlikti medicininę apžiūrą savo lėšomis.

18. Po medicininės apžiūros surašomas medicininės apžiūros atlikimo aktas 2 egzemplioriais, iš jų:

18.1. pirmas egzempliorius pateikiamas asmeniui, kurio medicininė apžiūra buvo atliekama;

18.2. antras egzempliorius lieka asmens sveikatos priežiūros įstaigoje.

19. Asmeniui, kuris pats kreipiasi į asmens sveikatos priežiūros įstaigą, prašydamas atlikti medicininę apžiūrą jo lėšomis, medicininės apžiūros atlikimo aktas išduodamas tik tada, kai jis pateikia dokumentus, patvirtinančius, kad atlyginimas už medicininės apžiūros atlikimą sumokėtas.

V SKYRIUS

NUŠALINIMO NUO DARBO DĖL NEBLAIVUMO AR APSVAIGIMO NUO PSICHIKĄ VEIKIANČIŲ MEDŽIAGŲ PROCEDŪRA IR ĮFORMINIMAS

20. Darbuotojai, pastebėję neblaivų (ar apsvaigusį) Sangrūdodos pagrindinės mokyklos darbuotoją, privalo apie tai pranešti tarnybiniu pranešimu (2 priedas) tiesioginiam vadovui ar įmonės administracijai bei imtis visų reikiamų priemonių nelaimei išvengti.

21. Jeigu darbuotojas pasirodė darbe apsvaigęs nuo alkoholio, narkotinių, psichotropinių ar toksinių medžiagų, darbdavys tą dieną (pamainą) jį nušalina nuo darbo, neleisdamas jam dirbti ir nemoka darbo užmokesčio (LR DK 49 str. 1 d.).

22. Pasirodymas neblaiviam ar apsvaigusiam nuo narkotinių, toksinių ar psichotropinių medžiagų darbo metu darbo vietoje prilyginamas šiurkščiam darbo pareigų pažeidimui, todėl darbdavys turi teisę nutraukti darbo sutartį be įspėjimo ir nemokėti išeitinės išmokos (LR DK 58 str.).

23. Prieš pradėdant nušalinimo nuo darbo dėl neblaivumo ir/ar apsvaigimo nuo narkotinių ar toksinių medžiagų procedūrą, rekomenduojama įvertinti:

23.1. Požymius, kuriems esant galima įtarti, kad asmuo yra neblaivus ar apsvaigęs nuo psichiką veikiančių medžiagų:

23.1.1. iš burnos sklindantis alkoholio kvapas;

23.1.2. neadekvati elgsena (susijaudinęs, dirglus, agresyvus, vangus ir kiti požymiai);

23.1.3. nerišli kalba;

23.1.4. nekoordinuoti judesiai, nestabili laikysena;

23.1.5. kiti požymiai;

23.2. ar darbuotojas galimai neblaivus ar apsvaigęs nuo psichiką veikiančių medžiagų yra:

23.2.1. darbo vietoje, kurioje privalo atlikti darbinės pareigas;

23.2.2. darbo metu (kai privalo atlikti darbinės pareigas arba privalo laikytis darbovietėje nustatytos tvarkos).

24. Įvertinus šio Aprašo 23 punkto nurodytus požymius ir esant pagrįstam įtarimui, kad darbuotojas yra neblaivus ar apsvaigęs nuo psichiką veikiančių medžiagų, nedelsiant surašyti Nušalinimo nuo darbo dėl neblaivumo ar apsvaigimo nuo psichiką veikiančių medžiagų aktą (3 priedas) (toliau – Nušalinimo aktas) ir pareikalauti pateikti pasiaiškinimą raštu (4 priedas).

25. Nušalinimo aktą surašo ir pasirašo įmonės vadovas ar jo įgaliotas asmuo, dalyvaujant ne mažiau kaip dviem įmonės darbuotojams.

26. Nušalinamam darbuotojui susipažinus su Nušalinimo aktu, turi būti siūloma jame pasirašyti, nurodant apie savo sutikimą ar nesutikimą su šiuo nušalinimu nuo darbo dėl neblaivumo ar apsvaigimo nuo psichiką veikiančių medžiagų.

27. Nušalinamam darbuotojui, atsisakius susipažinti su Nušalinimo aktu ir pasirašyti, tai pažymima pačiame akte.

VI SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

28. Jeigu nušalinamas darbuotojas nesutinka pasirašyti Nušalinimo akto, Siuntimo arba atsisako vykti į asmens sveikatos priežiūros įstaigą atlikti medicininės apžiūros, darbdavys neturėdamas medicinos specialistų išvados, patvirtinančios darbuotojo neblaivumą, turi teisę darbuotojo neblaivumo faktą įrodinėti kitų darbuotojų paaiškinimais, liudytojų parodymais, rašytiniais įrodymais, daiktiniais įrodymais, apžiūrų protokolais, ekspertų išvadomis, nuotraukomis, vaizdo ir garso įrašais, padarytais nepažeidžiant įstatymų, ir kitomis įrodinėjimo priemonėmis.

29. Konstatuoti neblaivumo faktą galima tik tada, kai tokie išvadai padaryti pakanka turimų įrodymų.

Darbuotojų neblaivumo ar apsvaigimo nustatymo
bei neblaivių darbuotojų nušalinimo nuo darbo
dėl neblaivumo ar apsvaigimo nuo psichiką
veikiančių medžiagų tvarkos aprašo
I priedas

SIUNTIMAS
DĖL DARBUOTOJŲ, VAIRUOJANČIŲ TRANSPORTO PRIEMONES, NEBLAIVUMO
AR APSVAIGIMO NUO PSICHIKĄ VEIKIANČIŲ MEDŽIAGŲ NUSTATYMO

20__ m. d. Nr.

..... val. min.

Sangrūda

Darbuotojas

(vardas ir pavardė)

(gimimo data)

(darbo vieta)

siunčiamas į

(asmens sveikatos priežiūros įstaigos pavadinimas, adresas)

medicininei apžiūrai neblaivumui ar apsvaigimui nuo psichiką veikiančių medžiagų nustatyti

Siuntimo priežastis

(įtarimas dėl asmens neblaivumo ar apsvaigimo nuo psichiką veikiančių medžiagų) arba (bendros asmens būklės įvertinimo išvada, jeigu vertinta, tikrinimo, jeigu atliktas, rezultatus)

Darbdavys

(vardas, pavardė, pareigos)

(darbovietės pavadinimas, adresas ir kodas)

Darbdavio įgaliotas asmuo (pildyti, kai šis pristato darbuotoją, vairuojantį transporto priemonę, į asmens sveikatos priežiūros įstaigą)

(vardas, pavardė, pareigos)

(darbovietės pavadinimas, adresas ir kodas)

Darbdavys, pagal asmens sveikatos priežiūros įstaigos pateiktą sąskaitą, įsipareigoja atlyginti medicininės apžiūros išlaidas per 10 darbo dienų nuo medicininės apžiūros atlikimo akto gavimo.

.....
.....
(darbdavio atstovo,
kito įgalioto asmens pareigos)

(parašas)

(vardas, pavardė)

(sveikatos priežiūros įstaigos pavadinimas, adresas, kodas)

Į asmens sveikatos priežiūros įstaigą darbuotojas atvyko (pristatytas):

20__ m. d. val. min.

Darbuotojų neblaivumo ar apsvaigimo nustatymo
bei neblaivių darbuotojų nušalinimo nuo darbo dėl
neblaivumo ar apsvaigimo nuo psichiką veikiančių
medžiagų tvarkos aprašo
2 priedas

_____ (pareigos)

_____ (vardas, pavardė)

Sangrūdos pagrindinės mokyklos
Direktorei

_____ (vardas, pavardė)

**TARNYBINIS PRANEŠIMAS
DĖL NEBLAIVAUS AR APSVAIGUSIO NUO PSICHIKĄ VEIKIANČIŲ MEDŽIAGŲ
DARBUOTOJO**

20__ m. _____ d.

Sangrūda

20__ m. _____ d. ____ val. pastebėjau, kad _____

_____ (pareigos, vardas, pavardė)

darbo metu yra neblaivus ar apsvaigęs nuo psichiką veikiančių medžiagų

_____ (plačiau)

_____ (vardas, pavardė)

_____ (parašas)

Darbuotojų neblaivumo ar apsvaigimo nustatymo
bei neblaivių darbuotojų nušalinimo nuo darbo dėl
neblaivumo ar apsvaigimo nuo psichiką veikiančių
medžiagų tvarkos aprašo
3 priedas

**NUŠALINIMO NUO DARBO
DĖL NEBLAIVUMO AR APSVAIGIMO NUO PSICHIKĄ VEIKIANČIŲ MEDŽIAGŲ
AKTAS**

20 ___ m. d. Nr.

..... val. min.

Sangrūda

Pagrindas

(tarnybinis pranešimas, kita informacija)

Darbuotojas

(vardas ir pavardė)

Pareigos

Darbo vieta

Požymiai, kuriems esant galima įtarti, kad asmuo yra neblaivus ir/ar apsvaigęs nuo psichiką
veikiančių medžiagų:

Iš burnos sklindantis alkoholio kvapas

(taip – 1, ne – 2)

Neadekvati elgsena (susijaudinęs, dirglus, agresyvus, vangus, kt.)

(taip – 1, ne – 2)

Nerišli kalba

(taip – 1, ne – 2)

Nekoordinuoti judesiai, nestabili laikysena

(taip – 1, ne – 2)

Alkoholio nustatymo iškvėpiamame ore aparato (alkotesterio) rezultatai:

Kiti duomenys

Darbuotojui įteiktas raštiškas nurodymas pateikti paaiškinimą dėl pateiktų įtarimų, kad jis
yra neblaivus ar apsvaigęs nuo psichiką veikiančių medžiagų

(taip – 1, ne – 2)

Nušalinamo darbuotojo paaiškinimas raštu

(pateikė, atsisakė pateikti, kita)

Siuntimas dėl neblaivumo ar apsvaigimo nustatymo į asmens sveikatos priežiūros įstaigą

(įteiktas – 1, neįteiktas – 2)

Darbuotojas atsisakė medicininės apžiūros atlikimo

(taip – 1, ne – 2)

Darbuotojas atsisakė vykti darbdavio transportu ir darbdavio atstovas sutiko, kad
darbuotojas pats nuvyktų į asmens sveikatos priežiūros įstaigą

(taip – 1, ne – 2)

Nušalinimo aktą užpildė:

(pareigos)

(parašas)

(vardas ir pavardė)

Dalyvaujant:

_____	_____	_____
<i>(pareigos)</i>	<i>(parašas)</i>	<i>(vardas ir pavardė)</i>
_____	_____	_____
<i>(pareigos)</i>	<i>(parašas)</i>	<i>(vardas ir pavardė)</i>

Nušalinamo darbuotojo įrašas ranka apie susipažinimą su nušalinimo aktu:

(susipažinau ir sutinku/nesutinku su nušalinimu nuo darbo dėl neblaivumo ar apsvaigimo)

(parašas)

(vardas ir pavardė)

(data)

Patvirtiname, kad darbuotojas atsisakė susipažinti su nušalinimo aktu*

_____	_____	_____
<i>(pareigos)</i>	<i>(parašas)</i>	<i>(vardas ir pavardė)</i>
_____	_____	_____
<i>(pareigos)</i>	<i>(parašas)</i>	<i>(vardas ir pavardė)</i>
_____	_____	_____
<i>(pareigos)</i>	<i>(parašas)</i>	<i>(vardas ir pavardė)</i>

* Pildoma, jei nušalinamas darbuotojas atsisako susipažinti su nušalinimo aktu.

Darbuotojų neblaivumo ar apsvaigimo nustatymo
bei neblaivių darbuotojų nušalinimo nuo darbo dėl
neblaivumo ar apsvaigimo nuo psichiką veikiančių
medžiagų tvarkos aprašo
4 priedas

NURODYMAS

20__ m. _____ d.
Sangrūda

(darbuotojo vardas, pavardė)

(pareigos)

Nurodau nedelsiant, iki 20__ m. _____ d. ____ val., pateikti man pasiaiškinimą raštu pagal Lietuvos Respublikos darbo kodekso 58 straipsnio 4 dalimi nuostatas dėl šiurkštaus darbo pareigų pažeidimo: pasirodymo neblaiviam ar apsvaigusiam nuo narkotinių, toksinių ar psichotropinių medžiagų darbo metu darbo vietoje.

Nurodymas surašytas dviem egzemplioriais, vienas jų išduodamas darbuotojui pasirašytinai, kitas lieka darbdaviui.

(pareigos)

(vardas, pavardė, parašas)

Nurodymą gavau

(darbuotojo vardas, pavardė, parašas, data)